

LBRIS

We know
books

VIRGINIE GRIMALDI

Doar clipa fericită să-mi rămână

Traducere din franceză și note de
ALEXANDRA IONEL

 UNIVERS

Élise

Apartamentul e mic, dar bine amplasat. Metroul se află la doi pași, secția de poliție la trei străzi și spitalul la cinci minute. Doar gara Montparnasse e puțin mai departe.

Am desfăcut toate cutiile de carton, am curățat băile, am montat mobila, am lipit numele pe căsuța poștală și mă apuc să pun în ordine vesela, în timp ce-mi amintesc de mutarea precedentă.

Era o zi de sâmbătă, în luna august. Era cald, iar de pe ușa ascensorului care mirosea a urină ne saluta desenul unui penis enorm. Thomas cotcodăcise până când am ajuns la etajul patru, Charline regretase că nu se dusesse să locuiască la tatăl ei. El avea opt ani, iar ea, doisprezece.

Înainte de a urca mobilierul, le decorasem camerele. Niște culori plăcute pe pereți pentru a înăbuși traumatismul divorțului. Thomas alesese un tapet presărat cu nave spațiale, Charline optase pentru o zugrăveală violet de Parma. Vânzătorul de la magazinul de bricolaj ne avertizase: ca să nu inhalăm vaporii toxici, trebuia să aerisim bine încăperile timp de cel puțin patruzeci și opt de ore și, dacă era posibil, să nu dormim în ele. Și uite-așa aveam să petrecem două

noapți pe saltelele așezate pe podeaua noului nostru salon. Băiatul meu, încolăcit pe brațul stâng, iar fata mea, ghemuită pe cel drept. Campingul acesta improvizat e una dintre amintirile mele preferate.

Aranjez farfuriile când Thomas apare în dreptul ușii. Mai că atinge partea de sus cu capul.

– Mam, nu mi-ai văzut încărcătorul?

– Pe frigider. Nu ți-e foame?

– Puțin, spune ridicând din umeri.

Scotocesc prin dulap și scot o ciocolată neagră. Zâmbeste.

E ritualul nostru, în fiecare seară. Ne întoarcem acasă la aceeași oră, Thomas de la liceu, eu de la birou. Ne întâlnim în bucătărie, tai două felii groase de pâine, pe care pun două pătrățele de ciocolată, le bag în cuptor trei minute, exact cât trebuie pentru o crustă rezistentă și un miez fondant. Nu vorbim neapărat, de multe ori e absorbit de ecranul telefonului, dar suntem împreună.

– Charline te pupă, spune el mușcând cu lăcomie din felia de pâine.

– Ai vorbit cu ea?

– Prin SMS. Te sună mâine.

Mă abțin să-i șterg urma maronie de pe vârful nasului. Poartă 45 la încălțăminte, are barbă și tocmai și-a luat permisul de conducere, ar putea să se supere. Îi întind un șervețel și zâmbeste. E fericit.

– Ai văzut cât e ora? întrebă el.

Mă uit la ceas. Deja!

Mă întorc în fața dulapului și reiau aranjatul farfuriilor.

– Mam, o să pierzi trenul.

– E în regulă, am timp.

– Mamă... o să fie bine. Nu-ți face griji.

Închid dulapul la loc, dau o raită prin încăperi, cât mai încet cu puțință, îmi iau geanta, zâmbesc forțat, îmi strâng băiatul în brațe și-apoi părăsesc primul lui apartament, în care l-am ajutat să se instaleze. Peste câteva ore, o să fiu într-al meu, gol, la șase sute de kilometri de aici.

Lili

O să te naști astăzi. Nu sunt pregătită.

Venisem doar pentru o consultație.

Doctorul Malois era zâmbitor. M-am dezbrăcat, m-am întins, mi-am pus picioarele pe suporturi și, ca de fiecare dată, mi-am înecat rușinea în spatele cuvintelor. Îmi pregătesc întotdeauna mișcarea. Aleg dinainte subiectul pe care să-l lansez în clipa în care obstetricianul o să se apropie de intimitatea mea, destul de interesant ca să pot evada, dar nu foarte, pentru ca el să rămână concentrat. Diversiunea zilei e canicula de la mijlocul lunii septembrie, ați văzut, domnule doctor, parc-am fi în iulie, e insuportabil, și cu douăzeci de kilograme în plus, nu vă spun, am impresia că trăiesc sub o subsuoară, totul e mai complicat pe căldura asta, azi-dimineață mi-a luat zece minute să mă ridic din pat, parc-aș fi fost o broască țestoasă pe spate, nu mai pot, de-abia aștept să se facă frig, cu toate că mi-e groază de trasul ciorapilor, măcar n-o să mă coste fiecare gest câte trei litri de apă, ajunge de-acum, asta nu mai e o vară indiană, e o vară Jeanne Calment¹.

¹ Jeanne Louise Calment (1875-1997), decană de vârstă a francezilor din 20 iunie 1986 și a umanității din 11 ianuarie 1988, a devenit cea mai longevivă persoană din lume, decedând la 122 de ani, 5 luni și 14 zile (n. tr.).

Umorul meu era la fel de stânjenit ca mine.

Când chipul doctorului Malois s-a ivit dintre coapsele mele, nu mai zâmbea deloc. A păstrat tăcerea, iar eu dorința de a-l lua la întrebări. Și-a scos mânușile pline de sânge, mi-a vărsat gel pe pântec, a aprins ecranul și, înainte de a-mi pune aparatul pe pielea umflată, m-a mângâiat pe creștet. Am înțeles că era grav.

În timp ce mă duceau în sala de operații, m-am gândit din nou la toate reportajele despre nașterea prematură la care nu mă uitasem prea atent. Care erau șansele de supraviețuire ale unui bebeluș în a șaptea lună de sarcină? Care erau riscurile unor sechele? Nu am avut curajul să întreb. M-am uitat la tavan.

Nouă persoane se ocupă de noi. Tatăl tău e pe drum. Sper că va ajunge înaintea ta.

Moașa îmi spune ce se va întâmpla, are vocea duioasă a celor care anunță ceva grav, ascult fără să ascult, mă uit spre ușă în speranța că tatăl tău o s-o deschidă, anestezistul îmi găurește spatele, clănțănesc din dinți, ei instalează câmpul operator, eu îmi înghit lacrimile, nu trebuie să-mi simți frica, privesc nenorocita aia de ușă, ei îmi așază brațele în cruce, eu îți șoptesc că totul o să fie bine, ușa se deschide, tatăl tău e aici. Și tu.

Thomas

21:34

Dragul meu, sunt mama. Am ajuns cu bine acasă. Nu uita să închizi obloanele de cum se înnoptează, nu se știe niciodată. Pupici. Mama

22:56

Mulțumesc de ajutor, Mam. Nu-ți face griji pentru mine, o să fie bine. Te iubesc.

22:57

Eu te iubesc și mai mult. Dar sper că ai închis obloanele. Pupici. Mama

3

Élise

Nu mi-a luat niciodată atât de mult timp să urc aleea care duce spre clădirea mea. Am avut de gând să nu mă întorc acasă imediat, să prelungesc refuzul, să mă mai bălăcesc puțin în clipele dinainte, dar trebuie să-l scot pe Édouard.

Adorabilul meu fiu a lăsat un gol, dar și câinele.

Édouard are paisprezece kilograme, din care treisprezece de intestine. Ca pisicile, ne aduce câte o ofrandă în fiecare zi, și nu e vorba de vreo pasăre.

Am insistat ca Thomas să-și ia câinele cu el: „Dragul meu, un animal are nevoie de stăpân, e nelipsit de lângă tine de șase ani încoace, nu-l poți abandona, eu lucrez toată ziua, o să fie singur, o să-ți lipsească, ia uită-te la ochișorii ăia plini de dragoste, haide, fii rezonabil, o să faci foamea până o să moară, o să-l ai pe conștiință, insensibil ce ești, stăpân nevrednic, asasin“, nimic n-a mers. De-acum, Édouard e singura mea companie.

Urc pe scări. Ascensorul e prea rapid.

Édouard nu e în spatele ușii când o deschid. Și totuși, așa obișnuia, într-o altă viață, era pernă de prag. Intrarea e goală,

covorul curat. Bucătăria liniștită. Nimeni în salon. Încep să mă îngrijorez, când un sforăit îmi dă un indiciu. Mă îndrept spre camera lui Thomas în vârful picioarelor.

Pereții mai poartă încă stigmatele adolescenței. Lângă afișul unui concert rock tronează câteva poze pătrate, o schiță de graffiti neterminată și niște piuneze răzlețe. Etajera albă arborează cu mândrie niște medalii prăfuite, ultimele martore ale isprăvilor fiului meu pe aparatele de gimnastică. Prima lui chitară zace pe jos. În dulapul deschis mai zăbovesc două tricouri prea mici, o pereche de jeanși prea rupți, niște șosete prea murdare și un pulover nu prea pe gustul său, tricotat de mine după prima lui decepție în dragoste. În locul patului, un gol. În locul biroului, un gol. În inima mea, un gol.

În locul fotoliului, Édouard.

Mă privește cu un ochi, iar cu celălalt cercetează tavanul. Édouard avea patru ani când l-am adoptat. Era cadoul de ziua lui Thomas, nu voia nimic altceva. Când am înțeles că nu era un moft, am acceptat, cu condiția să se ocupe de el. Édouard era cel mai urât câine din adăpost. O blană albă cu reflexii galbene, urechi clăpăuge, dinți încălecați și ochii, unul la făină și celălalt la slănină. Thomas s-a îndrăgostit pe loc.

– Mamă, nu putem lua câinele ăsta, e prea jalnic! s-a văicărit Charline.

– Pe ăla-l vreau, a răspuns Thomas.

Fiica mea a încercat să-i distragă atenția cu un labrador, un buldog francez sau o corcitură adorabilă, însă Thomas nu s-a lăsat cu una, cu două, pentru că avea un motiv imbatabil:

– Mi se pare că seamănă cu bunicul.

Tata murise cu trei luni în urmă. Thomas îl adora. Era pasionat de astronomie și de natură, îi ducea deseori pe copii

să descopere copaci, insecte sau constelații. A murit în ziua în care urma să împlinească șaptezeci și patru de ani. Îl chema Édouard.

Pesemne că-mi ia privirea drept o încurajare, pentru că se ridică și se repede spre mine patinând pe parchet, cu limba fluturând în aer ca un steag. Nu apuc să mă apăr, câinele se propulsează pe labele din spate, se cabrează și mă zgârie pe picioare cu ghearele.

– Fir-ar să fie, Édouard!

Strig. Se întinde pe jos. Voluntarul de la adăpost ne prevenise în ziua în care l-am adoptat: Édouard fusese cu siguranță maltratat. Nu suporta să ridicăm vocea și tresărea la cel mai mic zgomot, chiar și-atunci când venea din propriul său trup. Odată, a urinat de frică văzându-mă măturând. Fiind înconjurat de dragoste, și-a recăpătat încrederea în oameni, dar vechile traume lasă mereu urme.

Mă aplec și-l mângâi ușor pe creștet, drept răsplată. Se întoarce pe spate și-mi oferă pântecul roz. Coada i se mișcă între labe. În jurul meu, camera goală îmi aduce aminte de situația în care mă aflu. Mă ridic și părăsesc încăperea, lăsându-l pe Édouard singur cu nevoia lui de afecțiune.

Lili

Nu știu unde ești.

Mi te-au smuls de la piept, te-au apropiat de fața mea abia câteva secunde, înainte să te ducă.

Bunica ta (mama) mi-a povestit adeseori cum ne-am întâlnit. Mă recunoscuse numai decît. Eram fiica ei. M-a iubit dintr-odată. Eram sigură că o să simt același lucru.

Nu te-am recunoscut.

Am fost ușurată că te-am auzit țipând. Ți-am observat părul, am văzut cum îți ieșeau bulele de aer din gură, m-am gândit că ai trupușorul lung și vocea puternică. Dar nu am făcut legătura între ființa asta mică și pruncul care făcea să-mi crească pântecul și inima.

Mă aflu într-o încăpere îngustă, la terapie intensivă. Tatăl tău e cu mine. Mă simt singură pentru prima oară în șapte luni.

Nu trebuia să se întâmplesă așa. Îmi repetasem de atâtea ori în minte scena asta.

Mi-e o teamă cumplită de naștere din ziua în care – cred că aveam opt ani – am frunzărit o broșură despre sarcină, pe care-o găsisem în camera mamei. Era pe-atunci însărcinată

cu fratele meu (unchiul Valentin). Pe ultima pagină apărea o poză îngrozitoare, de neuitat, cu ceva ce semăna mult cu capul unui bebeluș ieșind din locul prin care faci pipi. I-am pus niște întrebări bunicii tale, pe care le-a șters cu o mîngăiere pe obraz. Pe urmă, cărticica a dispărut, dându-i închipuirii mele libertatea de a crea o imagine plină de groază înainte de-a mi-o întipări în minte.

De foarte tânără, am hotărât să nu am copii sau, altfel, ar trebui să iasă dintr-un alt „loc prin care faci pipi” decît al meu. Când l-am întâlnit pe tatăl tău, dorința de-a concepe o ființă care să semene cu acest bărbat pe care-l iubesc atît de mult mi-a îngropat fricile.

De-a lungul sarcinii, am practicat gîndirea pozitivă pentru a-mi controla neliniștea: o să te naști într-o zi cu soare strălucitor, contracțiile o să mă gâdile doar, moașa va umbla dansând, tatăl tău îmi va declara că mă iubește, nu va fi nici cald, nici frig, la radio se va difuza Radiohead, voi împinge de două sau de trei ori în cel mai rău caz, iar în cel mai bun nu va trebui decît să strănut, o să vii pe lume în stare perfectă, o să mi te pună în brațe, o să-ți agăți privirea de a mea, lacrimile o să curgă șiroaie pe obraji fără să-mi urâtească fața, tatăl tău o să ne îmbrățișeze, și astfel vom fi o familie.

Nu trebuia să se întâmplesă așa.

Nu trebuia să te naști înainte să fii pregătită.

Nu era cazul să fiu mamă înainte de-a simți că sunt.